

EGENVERDIER.

$$A = \begin{bmatrix} 3/4 & 1/4 \\ 1/4 & 3/4 \end{bmatrix}$$

$$A^n = \underbrace{A \cdot A \cdot \dots \cdot A}_{n \text{ gange}} \quad ?$$

$$\vec{v}_1 = \begin{bmatrix} 1 \\ 1 \end{bmatrix}, \quad \vec{v}_2 = \begin{bmatrix} 1 \\ -1 \end{bmatrix}$$

$$A\vec{v}_1 = \vec{v}_1, \quad A\vec{v}_2 = \frac{1}{2}\vec{v}_2.$$

La $\vec{x} \in \mathbb{R}^2$.

Da kan vi skrive $\vec{x} = c_1 \cdot \vec{v}_1 + c_2 \cdot \vec{v}_2$, $c_1, c_2 \in \mathbb{R}^2$.

$$\begin{aligned} \text{Vi har } A\vec{x} &= A \cdot (c_1 \cdot \vec{v}_1 + c_2 \cdot \vec{v}_2) \\ &= c_1 \cdot A\vec{v}_1 + c_2 \cdot A\vec{v}_2 \\ &= c_1 \cdot \vec{v}_1 + c_2 \cdot \frac{1}{2} \vec{v}_2. \\ A^2\vec{x} &= A \left(c_1 \cdot \vec{v}_1 + c_2 \cdot \frac{1}{2} \vec{v}_2 \right) \\ &= c_1 \cdot A\vec{v}_1 + c_2 \cdot \frac{1}{2} A\vec{v}_2 \\ &= c_1 \cdot A\vec{v}_1 + c_2 \cdot \left(\frac{1}{2} \right)^2 \vec{v}_2 \end{aligned}$$

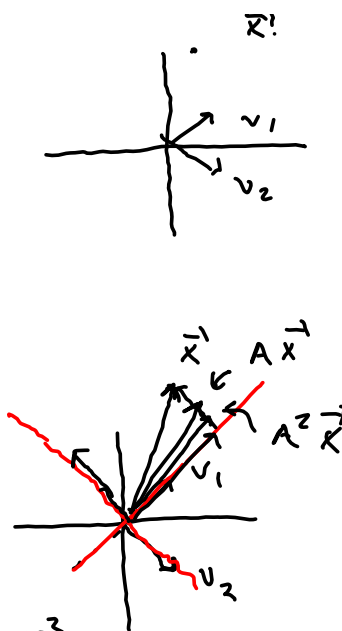
DEF 1.9.5. La $T: \mathbb{R}^n \rightarrow \mathbb{R}^n$ være en lineær avbilding. En vektor $\vec{v} \neq 0$ kalles en eigenvektor dersom det fins $\lambda \in \mathbb{R}$ s.a. $T(\vec{v}) = \lambda \vec{v}$. I så fall kalles vi λ en eigenverdi.

Merk at dersom $\vec{v}_1, \dots, \vec{v}_k$ er eigenvektorer

for T med eigenverdier $\lambda_1, \dots, \lambda_k$,

for en vektor $\vec{x} = c_1 \vec{v}_1 + c_2 \vec{v}_2 + \dots + c_k \vec{v}_k$ har vi

$$T^n \vec{x} = c_1 \lambda_1^n \vec{v}_1 + c_2 \lambda_2^n \vec{v}_2 + \dots + c_k \lambda_k^n \vec{v}_k.$$

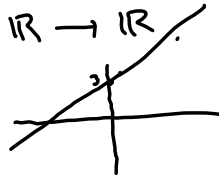
1.10 Affinavbildinger

DEF 1.10.1. En afbildning $F: \mathbb{R}^n \rightarrow \mathbb{R}^m$ siges at være en affinavbildning dersom

$$F(\vec{x}) = A\vec{x} + \vec{b}$$

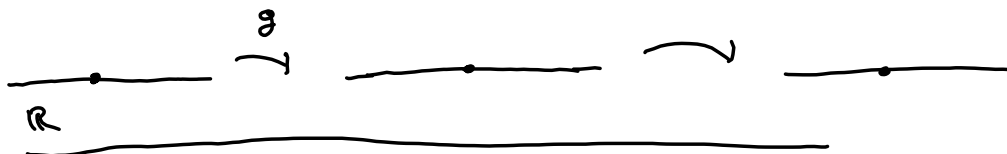
for en matrise A og $\vec{b} \in \mathbb{R}^m$.

EKS: $f(x) = 2x + 3$, $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$.

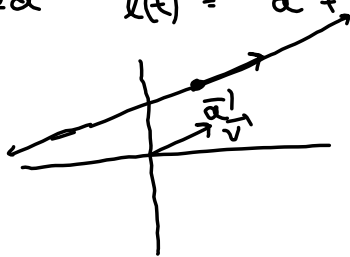

Tenk på dette som en komposition af

$g(x) = 2x$ og en translation $h(x) = x + 3$

For $\vec{a} \in \mathbb{R}^n$ og $\vec{v} \in \mathbb{R}^n$ siges vi at $l: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}^n$ givet ved $l(t) = \vec{a} + t \cdot \vec{v}$ er en parametriseret linje.

Proposition 1.10.2. La $F: \mathbb{R}^n \rightarrow \mathbb{R}^m$, $F = A + \vec{b}$,

være en affinavbildning og la $l(t) = \vec{a} + t\vec{v}$

være en parametriseret linje. Dersom

$A\vec{v} \neq 0$ så er $F(l(t))$ en parametriseret linje i $\mathbb{R}^m$ i retning $A\vec{v}$.

Bævis: $F(\vec{a} + t\vec{v}) = A(\vec{a} + t\vec{v}) + \vec{b}$

$$= A\vec{a} + tA\vec{v} + \vec{b}$$

$$= F(\vec{a}) + t \cdot A\vec{v}.$$

2.7/2.8 Linearisering og kjernerregelen.

Repetisjon.

La $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ være en funksjon.

Husk at f sies å være deriverbar

i $x_0 \in \mathbb{R}$ dersom

$$\lim_{x \rightarrow x_0} \frac{f(x) - f(x_0)}{x - x_0} = f'(x_0)$$

eksisterer. Anta så at f er

deriverbar i $x_0 \in \mathbb{R}$.

En konsekvens er at affinaubildningen

$$F(x) = f(x_0) + f'(x_0)(x - x_0)$$

er en veldig god tilnærming til f nær x_0 .

Se på

$$\sigma(x) = f(x) - \overbrace{(f(x_0) + f'(x_0)(x - x_0))}^{F(x)}$$

Vi har at

$$\begin{aligned} \lim_{x \rightarrow x_0} \frac{\sigma(x)}{x - x_0} &= \lim_{x \rightarrow x_0} \left(\underbrace{\frac{f(x) - f(x_0)}{x - x_0}}_{\downarrow} - \frac{f'(x_0)(x - x_0)}{x - x_0} \right) \\ &= 0. \end{aligned}$$

DEF: Dersom $B \subset \mathbb{R}^n$, $C \subset \mathbb{R}^m$, og $F: B \rightarrow C$ er en funksjon sier vi at F er deriverbar i $\vec{a} \in B$ dersom det fins en $(m \times n)$ -matrise A s.a.

$$\begin{aligned} F(\vec{x}) &= F(\vec{a}) + A \cdot (\vec{x} - \vec{a}) + \sigma(\vec{x}), \\ \text{der} \quad \frac{\sigma(\vec{x})}{\|\vec{x} - \vec{a}\|} &\rightarrow 0 \quad \text{når } \vec{x} \rightarrow \vec{a}. \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} (\text{Merk: } F(\vec{a}) + A(\vec{x} - \vec{a})) &= F(\vec{a}) + A\vec{x} - A\vec{a} \\ &= A\vec{x} + (F(\vec{a}) - A\vec{a}). \end{aligned}$$

Vi skriver gjerne $F'(\vec{a})$ for denne matrisen.

I så fall er A Jacobi-matrisen til F ,
det vil si

$$A = \begin{bmatrix} \frac{\partial f_1}{\partial x_1}(\vec{a}) & \frac{\partial f_1}{\partial x_2}(\vec{a}) & \dots & \frac{\partial f_1}{\partial x_n}(\vec{a}) \\ \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ \frac{\partial f_m}{\partial x_1}(\vec{a}) & \frac{\partial f_m}{\partial x_2}(\vec{a}) & \dots & \frac{\partial f_m}{\partial x_n}(\vec{a}) \end{bmatrix}$$

dersom $F = (f_1, \dots, f_m)$.

DEF 2.8.2 Avbildningen

$$T_{\vec{a}} F(\vec{x}) = F(\vec{a}) + F'(\vec{a})(\vec{x} - \vec{a})$$

kalles lineariseringen til F i $\vec{a}$.

Eks 1: For $f: \mathbb{R}^n \rightarrow \mathbb{R}$, $\vec{a} \in \mathbb{R}^n$;

$$F'(\vec{a}) = \left[\frac{\partial f}{\partial x_1}(\vec{a}) \dots \frac{\partial f}{\partial x_n}(\vec{a}) \right]$$

$$\vec{x} - \vec{a} = \begin{bmatrix} x_1 - a_1 \\ x_2 - a_2 \\ \vdots \\ x_n - a_n \end{bmatrix}$$

$$\begin{aligned} F'(\vec{a}) \cdot (\vec{x} - \vec{a}) &= \frac{\partial f}{\partial x_1}(\vec{a})(x_1 - a_1) + \dots + \frac{\partial f}{\partial x_n}(\vec{a})(x_n - a_n) \\ &= \nabla f(\vec{a}) \cdot (\vec{x} - \vec{a}) \end{aligned}$$

innskudd:

$$\vec{x} \cdot \vec{y}$$

$$= x_1 y_1 + x_2 y_2 + \dots + x_n y_n$$

$$T_{\vec{a}} f(x) = f(\vec{a}) + \nabla f(\vec{a}) \cdot (\vec{x} - \vec{a})$$